

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 125/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. júna 2003 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. J., bytom P., ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 160/00, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. J. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2003 doručená sťažnosť, ktorou JUDr. M. J., bytom P. (ďalej len „sťažovateľka“), namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 160/00.

Sťažnosť nespĺňala náležitosti ustanovené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vrátane splnomocnenia pre advokáta alebo komerčného právnik na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd listom z 2. mája 2003 vyzval sťažovateľku na doplnenie sťažnosti v lehote 28 dní od doručenia výzvy. Zároveň ju upozornil na možnosť odmietnutia sťažnosti podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v prípade jej nedoplnenia o požadované zákonné náležitosti. Výzvu sťažovateľka prevzala 9. mája 2003 a v stanovenej lehote na ňu reagovala listom doručeným ústavnému súdu 2. júna 2003 označeným ako „Doplnenie sťažnosti“.

Sťažovateľka ním však neodstránila všetky vytýkané nedostatky sťažnosti, najmä nepredložila splnomocnenie na jej zastupovanie na konanie pred ústavným súdom advokátom alebo komerčným právnikom. Nesplnenie tejto zákonom požadovanej náležitosti sťažnosti (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) odôvodnila tým, že zastáva právny názor, „...že to nie je potrebné...“, lebo má vysokoškolské vzdelanie právnického smeru, justičnú skúšku, 8 rokov praxe v civilnom práve a nevidí dôvod, prečo by sa nemohla zastupovať sama (sťažovateľka uvádza, že je sudkyňou Okresného súdu v Trenčíne). Sťažovateľka ďalej uviedla, že pokiaľ „...na základe toho, že nie som zastúpená advokátom, alebo kom. právnikom, prípadne kvôli zložitosti práv. procedúr pri občiansko-práv. sporoch bude moja sťažnosť odmietnutá, možno to hodnotiť ako porušenie práva na prístup k súdnemu orgánu (č. 1. 6 ods. 1 Dohovoru o ľuds. právach – kauzy De Geouffre de La Pradelle v. Francúzsko, Airey proti Írsku). Štát je povinný zabezpečiť prístup k súdnemu orgánu každému jednotlivcovi so žalobou spadajúcou pod čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľuds. práv“.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde: „K návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.“

K dôvodom, pre ktoré sťažovateľka odmietla splniť zákonom predpísané náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že povinnosť obrátiť sa na vyšší súd prostredníctvom advokáta, ktorá je upravená v slovenskom právnom poriadku vo vzťahu k ústavnému súdu a ktorú možno nájsť ustanovenú v právnom systéme viacerých členských štátov Rady Európy, je v súlade s povinnosťou Slovenskej republiky zabezpečiť účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom každému, koho práva a slobody priznané ústavou alebo medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách boli porušené. Ústavný súd starostlivo skúma každú žiadosť o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom na štátne trovy a pokiaľ zistí, že osobné a majetkové pomery žiadateľa odôvodňujú takéto ustanovenie vo veci namietaného porušenia základného práva, v ktorej sú inak splnené podmienky na prijatie návrhu na ďalšie konanie, takýmto žiadosťiam pravidelne vyhovuje (pozri napr. uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 55/98 z 9. februára 2000, č. k. III. ÚS 48/00-38 z 31. októbra 2000 a sp. zn. I. ÚS 61/00 zo 16. novembra 2000).

Naviac, konanie pred ústavným súdom vo veci porušenia základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy) nemožno podľa názoru ústavného súdu na základe citovanej alebo inej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu považovať za rozhodovanie o „občianskych právach a záväzkoch“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a z tohto dôvodu je tento článok dohovoru na daný druh konania pred ústavným súdom neaplikovateľný.

Z postavenia funkcie sudcu všeobecného súdu (prípadne inej právnickej profesie vrátane sudcu ústavného súdu) nevyplýva oprávnenie na nerešpektovanie podmienok ustanovených zákonom na poskytnutie ochrany ústavnosti v konaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného vyplýva, že právnické vzdelanie sťažovateľa vrátane aktívneho výkonu právnického povolania nemôže byť samo osebe dôvodom na to, aby ústavný súd nepožadoval splnenie procesnej podmienky povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Zákon o ústavnom súde to jednoznačne vyžaduje a nedáva ústavnému súdu možnosť robiť v tomto smere výnimky.

Keďže sťažovateľka odmietla dať sa zastupovať v konaní pred ústavným súdom advokátom alebo komerčným právnikom, ústavný súd s ohľadom na vyššie uvedené jej sťažnosť odmietol pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2003